

(Reproducció des de MÁRQUEZ RODRIGUEZ, José Manuel, "Estructura socio-econòmica de Baró de Viver en 1936". *Ágora, revista de historia de Santa Coloma de Gramanet* n.5, marzo 2000, p.113-117)

AJUNTAMENT DE GRAMENET DEL BESOS

Informe que la Comissió especial per
l'Administració de la Propietat urbana nomenada en
virtut del Decret de la Conselleria d'Hisenda de la
Generalitat de Catalunya de 22 de març darrer,
presenta a l'Ajuntament

El Decret de 22 de març del corrent any de la Conselleria d'Hisenda de la Generalitat de Catalunya disposant un règim provisional mitjançant el qual ha de regir-se l'administració de la propietat urbana a Catalunya, a l'ésser examinat per la Comissió nomenada per l'Ajuntament per tal d'aplicar-lo a Gramenet del Besòs ha portat com a conseqüència hebre essent de les dificultats que tal aplicació comporta i de la necessitat, cas de que definitivament hafuessin d'implantar-se en aquesta localitat les disposicions derivades de dit Decret, d'ampliar-lo o modificar-lo.

Com a qüestió prèvia, aquesta Comissió creu necessari aportar les següents dades:

Número d'habitants de la localitat: 18.000

Número de contribuents per Urbana: 5.800, que se desglosen en la següent forma:

Finques habitades: 3.000

Solars: 1.600

Cases Barates del Patronat de l'Habitació: 1.200.

Número de finques habitades per llurs propietaris: 1.200

Número de finques els habitants de les quals paguen lloguer (o haurien de pagar-ne): 1.800.

Situació topogràfica de la localitat: Un terme extens en el qual estan excessivament escampades les finques urbanes, en tal forma que hi ha barriades separades le unes de les altres per dos i tres i quatre quilòmetres, amb un eixam de cases situades entre unes i altres barriades.

I, cas especial a remarcar: Els grups de cases barates del Patronat de l'Habitació de Barcelona, que son dos, coneguts per Carles Aribau i Pi i Margall (*sic*), i que corresponen al 2n.i 3r.Grups del Patronat.

El segon grup està integrat per 800 cases i el tercer per 400, sumant, per tant, entre els dos, 1.200 cases.

El més remarcable, però, d'aquests dos grups de cases barates és el fet que, a partir de la proclamació de la República, els veïns que les habiten han deixat de pagar lloguer, i que tots els intents encaminats a fer-los complir el contracte han fracassat.

I els signants del present informe se'ls acut preguntar: Resten, o no, compresos en el Decret a que comentem aquells dos grups de cases barates?

La majoria de cases de lloguer de Gramenet del besòs son cases a mig acabar, o, en altre cas, son cases situades en carrers que no estan definitivament urbanitzats. Vol dir, per tant, que quasi totes estan mancades d'un o altre dels elements que la higiene i salubritat obliga. Les obres a executar en cada una d'elles sumen centenars quan no milers de pessetes. La Construcció d'aquests edificis, generalment, es deu a l'esforç de modestos obrers que han esmerçat els estalvis aconseguits en els anys darrers i posteriors a la gran guerra en aixecar unes parets, i que no arribaren a acabar l'edifici a conseqüència de la crisi de treball que de cop i volta sobrevingué.

Els llogaters d'aquestes cases son obrers que el normal creixement de la capital, l'enderroc de tantes cases i cases amb motiu de la reforma interior de Barcelona, i la manca de lloguers baratos ha llençat a la periferia, que s'han aixoplugat bonament on han pogut, i que la manca d'una protecció adequada per part dels organs de govern ha fet que acceptessin les vivendes en la forma en que es troben sense protesta. Aquesta protesta, però, ha arribat a prendre caràcters violents a partir del 19 de juliol, i avui no hi ha cap llogater que no exigeixi aquell mínim de condicions que a pesar de tot la legislació vigent obliga perquè un edifici pugui ésser habitat. No cal dir que la protesta acaba sempre amb el mateix: negativa a satisfer el lloguer convingut.

Assenyalades aquestes dades, resta a remarcar que el Decret del 22 de març té el greu defecte de no disposar els mitjans coercitius dels quals ha de valdre's la Comissió encarregada de l'administració de la propietat urbana contra els llogaters que no satisfacin el lloguer que els correspon.

Veritat és que subsisteix el Codi Civil i els preceptes de la Llei de procediment en matèria civil que permet el deshauci per mancs de pagament del lloguer. Però, hi ha algú que cregui que en els moments que vivim se pugui practicar cap llençament?

Exposades aquestes dades, aquesta Comissió es creu en el cas de manifestar:

Primer. - Cal dilucidar, prèviament, si els que habiten les Cases Barates del Patronat de l'Habitació han de pagarr lloguer o han de continuar en aquesta posició tan còmoda en que s'han situat a partir de la proclamació de la República, i que fa que no solament no paguin lloguer, sinó que no paguin tampoc l'aigua i el fluid electric que consumeixen, i, no cal dir-ho, impost directe de cap mena.

Admès que es disposi per la Superioritat l'obligatorietat de satisfer el lloguer, amb quins mitjans comtarà la Comissió per obligar a complir aquesta disposició?

Segon. - En el moment en que es procedeixi a complimentar el Decret del 22 de març darrer, i a tenor del mateix, els llogaters de les finques urbanes d'aquesta localitat exigiran el sens fi de reformes que en la majoria d'elles convenen, l'import de les quals suma milers i milers de pessetes.

Tercer. - Els lloguers que actualment (*sic*) es paguen d'acord amb les disposicions vigents, amb pro feines si son suficients per a satisfer els impostos de l'Estat, de la Generalitat i del Municipi. Hi ajuda, en gran part, el fet d'ésser els lloguers que es pagaven amb anterioritat al 19 de juliol, relativament baixos.

Quart. - Els moments que vivim, la relaxació que s'ha produït en bona part de la població que sistemàticament deixa de pagar els impostos i d'acomplir tota mena d'obligacions que comportin el pagament de quantitats, les disposicions contradictòries en matèria de lloguers i l'haver deixat de pagar per precepte legal el lloguer corresponent als mesos de gener i febrer del corrent any, fa que aquesta Comissió cregui que difícilment serà possible que la gent, voluntàriament pagui el lloguer de les cases que ocupa.

Cinquè. - L'engranatge que cal muntar per a fer efectiva l'administració de les finques urbanes, donades les especials característiques d'aquesta localitat, es car. Comporta el nomenament de bastant personal, amb una nòmina crescuda, i altres despeses que no podrien atendre's per molt bona voluntat que tingués aquesta Comissió, amb el percentatge que el Decret del 22 de març citat estableix per a despeses d'administració de les finques.

Per totes les raons exposades, aquesta Comissió creu que en el cas de disposar-se a complimentar el Decret que comentem, fracassaria, amb tots els desventatges que tal fracàs podria comportar, i que és absolutament impossible anar a l'aplicació d'aquest Decret, per que es refereix a aquesta localitat, sense que prèviament es resolgui el problema de les cases barates del Patronat de l'Habitació i s'assenyalin els mitjans coercitius de que ha de valdre's la Comissió encarregada de l'administració de les finques contra els llogaters que, per les raons que sigui, no satisfacin el lloguer.

A tal fi, els que sotasignen, components de la Comissió nomenada per l'Ajuntament en virtut del que disposa l'article 1r. del tantes vegades citat Decret del 22 de març darrer, es complauen en fer avinent a l'Ajuntament que seria convenient acordés dirigir-se a la Conselleria d'Hisenda de la Generalitat de Catalunya manifestant, per les raons que s'exposen en el present informe, la impossibilitat de complimentar aquell Decret, que, altrament, de fet estableix únicament un règim provisional d'administració de les finques urbanes, i que mentre no es legisli amb caràcter definitiu o no es resolgui sobre el fons d'aquest informe s'autoritzi, per al règim d'administració de les finques urbanes de Gramenet del Besòs la subsistència dels preceptes legals anteriors a l'indicat decret.

Gramenet del Besòs a 28 d'abril del 1937

La Comissió,

(5 firmes dels membres de la Comissió)

DILIGENCIA. Per la present s'acredita que en la sessió celebrada per

l'Ajuntament el dia vint i nou del passat mes d'Abril fou pres el següent acord:

– Vist l'informe que ha elevat a l'Ajuntament la Comissió especial per a l'Administració de la Propietat urbana, per unanimitat s'acorda:

– Primer. - Aprovar l'informe redactat per la Comissió en totes les seves parts; i

– Segón. - Elevar el propi informe a l'honorable Sr. Conseller d'Hisenda de la Generalitat de Catalunya amb el preg de que es resolgui sobre el mateix amb la màxima promptitut.

Gramenet del Besòs a quatre de maig del mil nou cents trenta set.

El secretari (*firma*)

L'alcalde

(*firma: José Berruezo*)